MUSICA SACRA ZPRAVODAJ

Ročník 25 – 2017, číslo 1 – únor

Ani se nenadáme a budeme mít dobu postní, dobu úsilí o důkladnější upnutí se k Pánu Ježíši a srovnání kroku života svého s životem jeho. To předpokládá zamýšlení se nad sebou, které není pouze formální a povrchní, ale jde k podstatě věci. Slovy Pána Ježíše: Nebude-li vaše spravedlnost mnohem dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů, do nebeského království nevejdete (Mt 5,20).

Jaká je moje spravedlnost? Jako učitelů Zákona, tj. formální dodržování svého vlastního výkladu Božího zákona, nebo taková, jakou žádá a representuje Pán Ježíš, tj. úsilí o naplnění Boží vůle, kterou se veden Duchem Svatým snažím správně poznávat? Jak přistupuji k Božímu zákonu vyjádřenému např. Desaterem? Jako k něčemu zakazujícímu, omezujícímu nebo jako k Bohem danému notovému zápisu nádherné skladby, kterou mám nacvičit, jako ke směrovkám, které ukazují a vybízejí k cestě aktivity pro dobré, i když třeba někdy na hranici mých sil? Ale vždy k úsilí o krásné a dobré, na které s pomocí Boží stačím?

Zkusme se na sebe podívat, zpytovat svědomí takhle, ne podle litery Desatera, ale podle jeho smyslu. Neboť litera zabíjí, ale duch oživuje (2Kor 3,6).

o. Karel

Pozvání na Valnou hromadu

Drazí členové a příznivci naší jednoty Musica sacra,
uplynul další rok a je zde opět jedinečná příležitost společně se sejít, zhodnotit činnost naší jednoty, probrat plány do budoucna, vyjádřit se k jednotlivým tématům, vznést dotazy, přispět svými připomínkami a podněty a tak se na další činnosti a směřování naší Musica sacra podílet.
Mimo vlastní jednání – zpráva o činnosti, zpráva o hospodaření, seznámení s plánovanými akcemi a projekty, připomínky, dotazy, diskuze – budou součástí našeho setkání doplňovací volby do předsednictva a dozorčí rady naší jednoty.
A jako vždy po oficiální části přejde schůze po společné modlitbě Anděl Páně ve společné agapé, kde se při pohárku vína a něčeho dobrého k zakousnutí naskýtá příležitost k osobním rozhovorům, setkáním a diskuzím na různá témata.
Na vše toto i na každou a každého z vás se těším!
Willi Türk

VALNÁ HROMADA MUSICA SACRA se uskuteční 25. února 2017
v 9:30 hodin v sále ZUŠ varhanická, Brno, Smetanova 14.
Srdečně zveme!

240 let brněnské diecéze – Hudba v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla v letech 1777–2017

Rok 2017 se v brněnské diecézi nese ve znamení oslav 240letého výročí zřízení brněnského biskupství. Také v našem Zpravodaji se chceme letos zaměřit na uplynulá dvě století trvání naší diecéze, a to s přihlédnutím k hudebnímu životu ve zdejších církevních institucích. Jako první z nadcházející řady příspěvků k tomuto jubileu přinášíme malé ohlédnutí za posledními dvěma staletími hudebního provozu v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně.

Hudební dějiny brněnské katedrály zatím na své systematické zpracování založené na pramenném výzkumu stále čekají. Solidní základy k němu položila již v minulém století významná brněnská muzikoložka Theodora Straková (+2010). Její dvě studie *Hudba na Petrově v 17. až 18. století* a *Hudba na Petrově v 18. a 19. století* publikované v letech 1983 a 1985 v Časopise Moravského muzea zůstaly dodnes nepřekonány. Ze skladatelských osobností působících na kůru katedrály se zatím pouze jediné, a to Františku Musilovi, dostalo plným právem pozornosti v podobě samostatné monografie, sepsané brněnskou muzikoložkou Erikou Smith-Froňkovou. O dalších dómských kantorech a varhanících a jejich díle, případně o některých pozoruhodných skladbách z dochovaného repertoáru petrovské hudební sbírky, vznikaly a nadále vznikají diplomové práce. Též na stránkách Zpravodaje jsme se v minulých letech mohli příležitostně dočíst o některých osobnostech, např. o Vladimíru Hawlíkovi, Zdeňku Pololáníkovi či Petru Kolařovi. První ze tří jmenovaných vytvořil při příležitosti dvousetletého výročí založení brněnské diecéze přehled dějin petrovského kůru nazvaný *Devět století hudebního života v brněnské katedrále*, který však zůstal v rukopise. Zde tedy přinášíme alespoň stručný chronologický přehled hudebních dějin brněnského dómu se zaměřením na osobnosti a činnost jednotlivých kantorů, varhaníků a skladatelů, kteří se na Petrově vystřídali během 18. - 20. století. Záměrně přitom opomíjíme vývoj provozovaného repertoáru, jehož se dotýkáme pouze okrajově, neboť tato problematika by vyžadovala hlubší pramenné bádání a navíc by tím text nabyl značného rozsahu překračujícího možnosti Zpravodaje.

Na sklonku třicetileté války, v době švédského vpádu na Moravu v září roku 1643, zachvátil tehdy ještě kapitulní kostel sv. Petra a Pavla v Brně rozsáhlý požár, který kromě jiného zničil také dvoje tamní varhany. Tato katastrofa, z níž se kostel

vzpamatovával po dobu několika desetiletí, ovlivnila rovněž zdejší hudební život, který dlouhou dobu zaostával za vzkvétajícím hudebním provozem v městském chrámu sv. Jakuba. Přes tuto nepříznivou situaci byl do poškozeného kapitulního kostela na Petrově již roku 1652 pořízen nový varhanní positiv. Nadaní a schopní hudebníci hledající uplatnění však před rokem 1700 dávali jednoznačně přednost jakubskému kůru před petrovským. Mezi nimi byl i Matyáš František Altman (+1718), kantor na Petrově mající četné kontakty na věhlasné skladatele působící v císařské Vídni. Exkluzivní repertoár získaný ve Vídni však na Petrově nemohl uplatnit pro nedostatek finančních prostředků a nezájem kapituly o rozvoj hudebního provozu. Proto přešel počátkem 18. století na svatojakubský kůr.

Teprve ve 20. a 30. letech 18. století se začínal neutěšený stav hudebního provozu na Petrově pomalu zlepšovat. Kapitulní chrám se dočkal barokních úprav i nové střechy. Počet petrovských hudebníků se ustálil na čtyřech (kantor, varhaník, basista a tenorista), ke kterým se ještě řadili tři chlapci – choralisté. Tehdy také došlo k nákupu nových hudebních nástrojů i hudebnin. Zásluhu na tomto rozkvětu měli kantoři Jan Jiří Linhart (+1729) a Jiří František Slavíček (+1746). V roce 1748 postavil brněnský varhanář Anton Richter na nově vybudovaný kostelní kůr nové varhany.

V roce 1777, kdy bylo založeno brněnské biskupství a kapitulní kostel sv. Petra a Pavla povýšen na katedrálu, působil ve funkci kantora Gotthard Pokorný (1733-1802), varhaník, skladatel a výborný houslista, který po vzoru svých předchůdců nadále zvyšoval úroveň hudebního provozu, takže se již mohl měřit i s dalšími brněnskými kůry. Pokorný měl na starosti jak chorální, tak figurální hudbu, ke které si při významných církevních svátcích najímal zemské trubače a tympanisty. Vítaným zdrojem příjmů kantora i ostatních hudebníků se staly zpívané fundační mše, jejichž počet od poloviny 18. století narůstal. Z hudebnin, které Pokorný pořídil pro petrovský kůr, si zaslouží pozornost soubor 46 graduálií Michaela Haydna, které Pokorný pravděpodobně získal od samotného autora. Roku 1802 vystřídal Pokorného na postu dómského kantora Karl Nanke (1768-1831), který zároveň zastával funkci varhaníka. Na Petrov přišel od sv. Jakuba, kde předtím působil jako tenorista. Do dějin chrámového zpěvu vešel Nanke díky autorství nápěvu k velikonoční písni *Aleluja! Živ buď nad smrtí slavný vítěz* (JK 401). Na sklonku Nankeho působení byly v r. 1829 na katedrálním kůru postaveny brněnským varhanářem Františkem Harbichem nové varhany – jejich mírně pozměněná skříň tam stojí dosud.

Dalším vynikajícím hudebníkem v řadě dómských kantorů byl od roku 1832 Josef Dvořák (1807-1869), skladatel, který získal hudební vzdělání ve slavné fundaci kláštera obutých augustiniánů na Starém Brně. Spolu s ním nastoupil na Petrov jako varhaník Josef Neruda (1807-1875). Při výkonu své funkce se Dvořák potýkal s finančními obtížemi, neboť k provozování hudby na té úrovni, jakou si žádalo postavení prvního chrámu v diecézi, se mu nedostávalo od kapituly náležitých prostředků. Roku 1868 odešel Dvořák do penze a následujícího roku zemřel. Josefa Nerudu vystřídal mezitím roku 1845 ve funkci varhaníka Bedřich Kott, autor první

české obrozenecké opery *Žižkův dub*. Varhaníkem zůstal až do roku 1870. Spolu s ním vykonával tuto funkci v letech 1852-1875 nadále i Josef Neruda, který kvůli vzdělání svých hudebně nadaných dětí pobýval po roce 1845 nejprve ve Vídni a poté s nimi absolvoval umělecké cesty. Nerudovou dcerou byla mimo jiné i vynikající klavíristka Amálie Wickenhauserová, k níž docházel na hodiny klavíru mladý Leoš Janáček.

Roku 1868 nastoupil na uprázdněné místo petrovského kantora Josef Nesvadba (1829-1899), do té doby sbormistr řemeslnické besedy Svatopluk a Besedy brněnské (vedení obou těles se několik let poté ujal Leoš Janáček). Nesvadba doplnil repertoár petrovských hudebnin o díla předních skladatelů chrámové hudby 19. století (Schiedermeyrea, Führera, Greitha, Horáka, Diabelliho a Schöpfa) a skladatelů ceciliánského hnutí (Drobische či Witta). Kantorem zůstal Nesvadba až do roku 1899. Varhaníkem se za jeho éry stal roku 1870 mladý absolvent pražské varhanické školy František Musil (1852-1908), vrstevník a spolupracovník Leoše Janáčka, skladatel a vynikající improvizátor, ceněný zvláště pro svůj kontrapunktický um. Musila lze bezesporu označit jako nevýznamnější a dosud málo doceněnou osobnost katedrálního kůru druhé poloviny 19. století. Podobně jako Leoš Janáček vyučoval i Musil na brněnském učitelském ústavu a v hudební škole Besedy brněnské. Bohužel jen poslední dva roky svého nedlouhého života strávil Musil pedagogickým působením na Varhanické škole Leoše Janáčka, která se tehdy nově přestěhovala do vily na dnešní Smetanově ulici. Zanechal po sobě nemalé skladatelské dílo. Mezi nimi také postní píseň *Stála Matka* (JK 314), která je z jeho Stabat mater (1895). Působení kantora Nesvadby i varhaníka Musila spadá do doby stavebních úprav brněnské katedrály v duchu novogotiky.

Nástupcem Josefa Nesvadby ve funkci petrovského kantora se stal Antonín Hromádka (1876-1950), absolvent Janáčkovy Varhanické školy a následně pedagog na téže škole, tehdy již ovšem změněné na konzervatoř. Hromádka je autorem přibližně 500 liturgických skladeb. Za jeho působení na Petrově byly roku 1909 v katedrále postaveny nové varhany od firmy bratří Paštiků umístěné do původní skříně od Františka Harbicha z roku 1829. Za jejich hrací stůl zasedal od roku 1911 Bohumil Holub, dómský varhaník a profesor brněnské konzervatoře. V téže době získal Petrov i svou zdaleka viditelnou dominantu – dvě monumentální věže.

Vladimír Hawlík (1911-1993), varhaník a po smrti Antonína Hromádky roku 1950 kantor na Petrově, oplýval vynikajícím hudebním vzděláním: v Brně studoval u Eduarda Treglera, v Praze u Bedřicha Antonína Wiedermanna a poté opět v Brně na JAMU u Františka Michálka. Ve skladbě byl Hawlík žákem Janáčkových žáků Viléma Petrželky a Jaroslava Kvapila; dirigování studoval u Zdeňka Chalabaly. Podobně jako kdysi Janáček studoval i Hawlík varhanní hru v Lipsku. Na Petrově provozoval Hawlík díla Mozartova, Beethovenova, Dvořákova, Treglerova či Pickova. Vedl zde také místní chorální scholu. Za varhany na dómském kůru v té době usedali Josef Blatný a Josef Pukl. Také sám Hawlík byl koncertním varhaníkem: brněnští posluchači navštěvovali jeho koncerty v sále brněnského

Stadionu. Rovněž komponoval, a to jak mše a jiné liturgické skladby, tak díla pro varhany; mimo to spolupracoval s brněnským rozhlasem a k tomu ještě publikoval v odborných časopisech. Podobně jako jeho předchůdci vyučoval i Vladimír Hawlík na brněnské konzervatoři.

Jeho nástupcem se ve funkci dómského kantora a varhaníka stal v letech 1990–1994 Zdeněk Pololáník (*1935), přední český skladatel (nejen) chrámové hudby, kterého zde není třeba blíže představovat. Záhy jej vystřídal jeho mladší kolega František Fiala (*1966), skladatel stylově tíhnoucí spíše k Petru Ebenovi. Také František Fiala již tehdy působil jako pedagog na obou školách pokračujících v Janáčkově tradici: na brněnské konzervatoři a Základní umělecké škole se zaměřením na církevní hudbu (dnes ZUŠ varhanická Brno).

Současný dómský kantor a varhaník Petr Kolař (*1968) zastává svou funkci od roku 1998. Také on se coby sbormistr aktivně účastnil a účastní činnosti předních brněnských pěveckých těles (Brněnského filharmonického sboru, sboru Národního divadla v Brně, Filharmonického spolku Beseda brněnská). Pedagogicky působil nejprve na JAMU a od roku 2000 dodnes vyučuje na varhanním oddělení brněnské konzervatoře. Kromě toho je koncertním varhaníkem a vynikajícím improvizátorem. Za hrací pult varhan v katedrále usedá pravidelně také jeho manželka Dagmar Kolařová, sbormistryně a pedagožka na ZUŠ varhanické. Zachována zůstala také dlouholetá tradice zpěvu gregoriánského chorálu při bohoslužbách, který zajišťuje Svatomichalská gregoriánská schola pod vedením Josefa Gerbricha.

Tolik tedy stručně k dějinám hudebního provozu v brněnské katedrále, který se snad v budoucnu dočká hlubšího odborného zpracování v rozsáhlejší studii. Na základě uvedených faktů můžeme pouze konstatovat, že dějiny katedrálního kůru jsou zvláště od druhé poloviny 19. století až dodnes úzce spjaty s dějinami dalších brněnských hudebních institucí a že hudební život na Petrově tvoří neodmyslitelnou součást brněnského kulturního života.

Irena Veselá

Dvouletý kurs pro vzdělání venkovských varhaníků při Státní hudební a dramatické konservatoři v Brně (1929-1948)

Jednota pro zvelebení církevní hudby na Moravě byla založena z podnětu Leoše Janáčka roku 1881 jako korporace zaštiťující vznik Varhanické školy v Brně. Za 38 let existence škola formovala mnoho varhaníků – ti pozvedli hudební úroveň celé Moravy. Avšak v souvislosti s protináboženskými tendencemi v druhé dekádě 20. stol. (viz stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze 3. listopadu 1918) začali „pokrokoví“ učitelé, kteří až dosud hrávali zvláště na venkově na varhany, hromadně opouštět kůry. Na nově vzniklou situaci zareagovala pražská *Obecná jednota cyrilská* zorganizováním půlročních kurzů pro varhaníky již v roce 1919. To však nestačilo, proto OJC roku 1920 zřídila kurzy dvouleté, jež trvaly až do roku 1932.

Vraťme se ale do jihomoravské metropole. Janáčkova Varhanická škola se v roce 1919 rozštěpila, jedna část se stala státní konzervatoří a druhá zůstala dál školou Jednoty pro zvelebení církevní hudby na Moravě. Profesoři konzervatoře byli vázáni učit zdarma „venkovské“ varhaníky, za to mohli používat budovu na Smetanově 14 a notový archiv patřící Jednotě. V roce 1929 Jednota iniciovala vznik *Dvouletého kursu pro vzdělání venkovských varhaníků při Státní hudební a dramatické konservatoři v Brně*. Podmínkou k přijetí byla s dobrým prospěchem absolvovaná obecná nebo měšťanská škola, dále hudební nadání a aspoň částečná znalost hry na klavír nebo na varhany. Počet žáků byl omezen nejvýše na šest v jednom ročníku. Školné činilo 100 K za pololetí, splatných do 14 dnů po začátku školního roku.

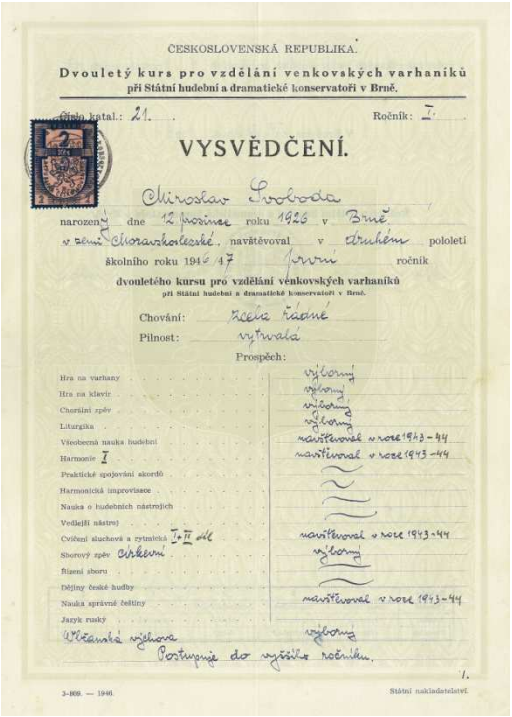
Výuka probíhala každý den, zpravidla dopoledne i odpoledne. Přestože se kurikulum v průběhu let měnilo, lze zobecnit, že v prvním ročníku se vyučovaly předměty: hra na varhany, sluchová a rytmická cvičení, všeobecná hudební nauka, chorální zpěv, sborový zpěv církevní, obligátní klavír, dějiny hudby, sborový zpěv, liturgika, společenská výchova a nauka správné češtiny. Pro druhý ročník byly ustanoveny předměty: hra na varhany, sluchová a rytmická cvičení, harmonie, praktické spojování akordů (v 1. pololetí), harmonická improvisace (ve 2. pololetí), nauka o hudebních nástrojích, chorální zpěv, sborový zpěv církevní, obligátní klavír, dějiny hudby, sborový zpěv, liturgika. Žáci museli v průběhu jednoho týdne odehrát nejméně šest cvičných hodin na varhany v budově konzervatoře.

Každý student musel mít k dispozici klavír nebo pianino. To bylo problematické, protože málokterý majitel bytu souhlasil s 5 – 6 hodinami cvičení denně na nástroj. Někteří elévové tedy bydleli v nevyhovujících prostorách nebo museli do Brna dojíždět. Významnou organologickou událostí nejen pro studenty konzervatoře byla přestavba varhan na Stadionu roku 1930 krnovskou firmou Bratří Riegrů – nástroj III+P/50 op. 2460 měl pneumatickou trakturu a kuželkové vzdušnice.

V prvním desetiletí hráli studenti převážně současný a pozdně romantický repertoár, v poválečných letech se základní literaturou stává barokní hudba J. S. Bacha, D. Buxtehudeho či J. Pachelbela. V hudbě 19. stol. jsou to především skladby C. Francka, C. Saint-Saënse a M. Regera. Vzorem ve varhanní improvizaci byl Eduard Tregler, ve vokálně-instrumentální tvorbě A. Dvořák.

Úroveň osvojeného kurikula byla bezesporu solidní, jelikož na kurzu učili osobnosti jako: Antonín Balatka, Josef Blatný, Bohumil Holub, Josef Černocký, Gracian Černušák, Vladimír Hawlík, Karel Hradil, Antonín Hromádka, Osvald Chlubna, Václav Kaprál, Maxmilián Koblížek, Josef Kohout, František Kudláček, Bohumír Liška, František Michálek, Vilém Petrželka, Josef Slimáček, Jaroslav Smýkal, Vilém Steinman, Bohumír Štědroň, Olga Tomášková, Eduard Tregler, Vilém Vaňura aj.

Kolik posluchačů prošlo *Dvouletým kursem pro vzdělání venkovských varhaníků* není jisté, jelikož v Archivu města Brna některé třídní výkazy chybí. Dle dostupných archiválií však máme doloženo 156 studentů, z toho 117 mužů (75 %) a 39 žen (25 %). Cestu dalšího vzdělávání na konzervatoři jich úspěšně završilo 38, např. Jan Král

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA.

Dvouletý kurs pro vzdělání venkovských varhaníků
při Státní hudební a dramatické konservatoři v Brně.

Číslo katal.: 21. Ročník: I.

VYSVĚDČENÍ.

Miroslav Procházka

narozený dne 12 prosince roku 1926 v Brně,
v zemi Moravskoslezské, navštěvoval v druhém pololetí
školního roku 1946/47 první ročník
dvouletého kursu pro vzdělání venkovských varhaníků
při Státní hudební a dramatické konservatoři v Brně.

Chování: řádné řádné
Pilnost: vytrvalá

Prospěch:

Hra na varhany	výborný
Hra na klavír	výborný
Chorální zpěv	výborný
Liturgika	výborný
Všeobecná nauka hudební	navštěvoval v roce 1943–44
Harmonie I	navštěvoval v roce 1943–44
Praktické spojování akordů	~
Harmonická improvisace	~
Nauka o hudebních nástrojích	~
Vedlejší nástroj	~
Cvičení sluchová a rytmická I.+II. odd.	navštěvoval v roce 1943–44
Sborový zpěv Církevní	výborný
Řízení sboru	~
Dějiny české hudby	~
Nauka správné češtiny	navštěvoval v roce 1943–44
Jazyk ruský	~
Všeobecná výchova	výborný

Postupuje do vyššího ročníku.

1.

3-809. — 1946. Státní nakladatelství.

Ukázka vysvědčení

(abs. 1956), Jiří Matys (abs. 1947), Miroslav Příhoda (abs. 1935), Vladimír Stehlík (abs. 1938) či Josef Veselý (abs. 1951).

Svou odbornou úrovní a kvalitou byl dvouletý kurs vhodnou přípravou pro další studium na konzervatoři. Probíhal (s výjimkou školního roku 1944/45, kdy byla škola uzavřena a studenti totálně nasazeni) až do léta 1948 – vzhledem k nástupu nového totalitního režimu žel nemohl dále na brněnské konzervatoři pokračovat. Snaha Jednoty udržet vzdělanost chrámových hudebníků pak vedla k zavedení nové školské instituce – *3letého varhanního kursu*, o tom ale až příště.

Karol Frydrych

Vzpomínka na Jiřího Mlčocha

Mnozí z našich členů pamatují ze schůzí a zájezdů RNDr. Jiřího Mlčocha, CSc. a někteří, bohužel jen někteří, si koupili jeho skvělou knihu o varhanách. Poznal jsem se s ním na počátku sedmdesátých let v Brně. Jeho zájem o varhany začal soukromým studiem hry na varhany u prof. Vratislava Bělského, se kterým jsem byl i já úzce spřátelen. Jako vysoce kvalifikovaný odborník na teorii měření měl Mlčoch mimořádný zájem o vliv rozměrů (mensur) píšťal na varhanní zvuk. Pomáhal jsem mu při měření píšťal ve varhanách u minoritů v Brně, v Drnholci, Sloupu, Velkých Losinách a jinde. Mlčoch se pokoušel výsledky měření vyhodnotit matematicky a publikoval je ve vědeckých časopisech.

Stal se členem sekce přátel varhan při Muzejní a vlastivědné společnosti a zúčastňoval se pravidelně všech akcí, které jsme pořádali. Po tzv. revoluci pochopitelně vstoupil do jednoty Musica sacra. Když jsem byl na počátku osmdesátých let pověřen ČSAV zorganizovat akci Dokumentace varhan v českých zemích, stal se mým nejbližším spolupracovníkem. Zasloužil se podstatně o vypracování metodických příruček k dokumentaci. Jeho dílem byly také formuláře, které již v té době počítaly s počítačovým vyhodnocováním údajů, ačkoliv jsme v té

době ještě neměli k disposici dnešní počítače. S nesmírnou obětavostí a trpělivostí zadarmo přednášel o teorii varhan. Svou velkou knihu o varhanách promýšlel a připravoval po léta. Vědom si intelektuálních možností kostelních varhaníků a maje bohaté zkušenosti s výukou studentů, vytvořil praktické dílo trvalé hodnoty. Mlčoch nikdy neodmítl pomoc, když šlo o dobrou věc. Svou nezištností a přesností mi byl vždy příkladem.

Jiří Mlčoch se narodil 21. září 1935 a vystudoval nějaké technické obory. Řadu let pracoval někde v průmyslu a jako fyzik na VTU v Brně, ale za nejšťastnější léta svého života pokládal své působení na katedře optiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. S láskou vzpomínal na přátelskou atmosféru, která tam vládla za šéfování prof. Klabazni (mého bývalého spoluministranta v Přerově) a doc. Obadálka, také mého výborného kamaráda ze Studentské katolické akce v Přerově. Oba ho předešli na věčnost mnohem dříve. V době svého olomouckého působení bydlel se svou paní v Prostějově, ale jeho zdraví se už zhoršovalo. Ještě deset dní před smrtí mi poslal SMS s prosbu, abych se za něho modlil, protože odchází na operaci tlustého střeva. K té už nedošlo a smrt ho zastihla 22. ledna 2017.

Jiří Mlčoch

Rozloučení s ním proběhlo v úzkém kruhu v kostele Povýšení sv. Kříže v Prostějově ve čtvrtek 26. ledna 2017, ale pohřben byl téhož dne do hrobu svých rodičů v Přerově.

Jiří Sehnal

In memoriam – Jiří Mlčoch

V neděli 22. ledna 2017 v Prostějově zemřel vzácný člověk, který pomohl mnoha lidem – RNDr. Jiří Mlčoch, CSc., vysokoškolský pedagog a znalec varhan. Narodil se v neděli 21. září 1935 v Prostějově. Otec František (1890-1978) zastával post

ředitele pomocné školy v Prostějově, matka Žofie (1900-1976) byla v domácnosti. K základnímu vzdělávání nastoupil na 3. národní školu chlapeckou na Kollárově ulici (1941-1946), poté přešel na Státní reálné gymnasium v Prostějově (1946-1951), dále pokračoval na Gymnasiu Jiřího Wolkera v Prostějově, jež ukončil maturitou (1953). Vysokoškolské vzdělání získal studiem oboru fyzikální elektronika a optika na Přírodovědecké fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Brně (1953-1958).

Pracoval ve výpočetním středisku pro jadernou elektrárnu v národním podniku Škoda Plzeň (1958-1960), dále ve vývoji elektron. mikroskopů v Tesle, n. p. Brno (1960-1963) a jako odborný asistent Strojní fakulty VUT v Brně (1963-1987), kde získal vědeckou hodnost kandidáta technických věd na základě obhajoby oboru Termomechanika a mechanika tekutin (12. prosince 1985). Od 1. ledna 1988 přednášel na katedře jemné mechaniky, optiky a optoelektroniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Napsal kolem deseti vysokoškolských skript. Přes přiznaný starobní důchod (1. dubna 1998) nadále pracoval na UP v Olomouci na katedře experimentální fyziky až do 31. srpna 2000, kdy odešel do důchodu.

Významnou součástí jeho života však byla i hudba. Zatímco starší bratr Zdeněk hrával na harmoniku, Jiří, po vzoru svého otce, se učil na housle. Odbornou formaci ve hře na varhany získal až na Hudební škole Jaroslava Kvapila v Brně (dnešní ZUŠ Jaroslava Kvapila na třídě Kpt. Jaroše), kde nastoupil 1. března 1954 nejprve k Aleně Veselé, po dvou letech k Vratislavu Bělskému a po jeho odchodu na konzervatoř k Miroslavu Příhodovi. V rodném domě (Prostějov, Hybešova 9) měl k dispozici ke cvičení klavír a pedálové harmonium. Zásluhou starobrněnského regenschoriho M. Příhody se uplatnil jako liturgický varhaník kaple Nemocnice u sv. Anny v Brně. Kaple byla tehdy celá katolická a nacházely se v ní dvoumanulálové, celkem moderní, pneumatické Riegrovy varhany z roku 1948, opus 3051, II+P/12 – svými rozměry zaplnily podstatnou část kůru. Patrně někdy v letech 1957-1958 byly přestěhovány do „závodního klubu“ soudu na Rooseweltově ulici, poté na pedagogickou fakultu. Jiří Mlčoch byl posledním, kdo na tyto varhany při liturgii hrál. Spolu s Karlem Hradilem vypomáhal za nemocného Miroslava Příhodu v basilice Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně. Zastupoval dle potřeby také Karla Bezdíčka v chrámu Povýšení sv. Kříže v Prostějově a zpíval bas v pěveckém sboru místní Farní cyrilské jednoty. Pod vedením Karla Bezdíčka se tak podílel na provedení mnoha figurálních mší, mj. kompozice *Missa pastoralis, op. 147* Antonia Diabelliho – tato mše zněla na kůru chrámu Povýšení sv. Kříže pravidelně o Božím hodu vánočním v letech 1883-1971! Jako varhaník obdivoval improvizační umění Miroslava Příhody a Bohumila Plánského, registrační vynalézavost Vratislava Bělského, skladatelské umění Miroslava Příhody, ale hlavně varhanní dílo J. S. Bacha.

Královský nástroj uchvátil Jiřího rovněž z hlediska konstrukce. Investoval proto nemalé prostředky do organologické literatury, odebíral periodika *Acta Organologica*, *Ars Organi* a *Hudební nástroje*. Patřil k pravidelným účastníkům

zájezdů po varhanách, které z iniciativy Jiřího Sehnala pořádala Sekce přátel varhan při Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně, podílel se na dokumentaci varhan v českých zemích (také vypracování její metodické příručky) konané pod záštitou Společnosti pro starou hudbu a ČSAV; účastnil se též zájezdů po varhanách organizovaných jednotou Musica sacra. O královských nástrojích přednášel účastníkům seminářů Sekce přátel varhan a frekventantům kurzů pro varhaníky pořádaných Katedrálním vzdělávacím střediskem liturgické hudby a zpěvu v Olomouci. Zásadní vliv na jeho formaci měli organologové Jiří Sehnal, Zdeněk Fridrich a varhanář Zdeněk Hromádka.

Jiří inklinoval ke starším nástrojům – obdivoval staré Mistry, německou varhanářskou preciznost a zvukovou kultivovanost, upřednostňoval mechanickou trakturu. Hluboký dojem na něho zanechalo varhanní pleno kostela ve Žďáru nad Sázavou – její mixturu považoval za nejstříbřitější v rámci naší provenience. V posledních letech ho nejvíce nadchly nové koncertní varhany v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Brně postavené firmou Mathis Orgelbau AG, Näfels, Švýcarsko. Odborně spolupracoval na projektu těchto varhan, byl pak členem komise pro kolaudaci (25. června) a 29. června 2014 se zúčastnil jejich slavnostního posvěcení. Sledoval aktivně i právě probíhající restaurování loretánských varhan v Brně z roku 1726.

Publikoval v časopisech našich (Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Hudební nástroje, Věda a život) i zahraničních (Ars Organi). Výsledkem jeho celoživotního zájmu o královské nástroje je publikace *Varhany – od teorie k praxi* (Olomouc: Univerzita Palackého, 2015), jež byla představena veřejnosti během koncertu 29. června 2015 v jezuitském brněnském kostele u příležitosti 1. výročí žehnání nových varhan. Práci recenzovali: P. Jan Martin Bejček, Marek Čihař a Jiří Sehnal.

Pro dokreslení možno uvést, že Jiří sbíral staré hodiny (byl členem Společnosti přátel starožitných hodin), od svých 10 let choval včely, posléze i psy (německé vlčáky a výmarské ovčáky). Jezdil auty-veterány; sice vlastnil Trabanta, ale obzvlášť krásný osobní vztah měl k Tatře 57A – s ní navštívil mnohé gotické památky.

Rozloučení se zesnulým Jiřím Mlčochem se uskutečnilo 26. ledna 2017 v chrámu Povýšení sv. Kříže v Prostějově, requiem sloužil prostějovský děkan P. Aleš Vrzala a P. Jan Martin Bejček, OSB. Potom byla rakev s jeho ostatky převezena a uložena do hrobu na hřbitově v Přerově. Requiescat in pace.

Karol Frydrych

Pozn.: Článek vznikl za použití pramenů Archivu města Brna, Státního okresního archivu Prostějov, Archivu Univerzity Palackého v Olomouci a osobních svědectví Jana Bezdíčka (Brno), P. Jana Martina Bejčka (Letonice), Zdeňka Hromádky (Frýdek-Místek) a vdovy Romany Mlčochové (Prostějov).

Vánoce na kůrech

Adamov

V adamovském kostele, zasvěcenému svaté Barboře, zazněla na „půlnoční“ mši a na Boží hod vánoční Česká mše vánoční koledová od A. Hradila.

Josef Novotný

Boskovice

O Vánocích jsme v kostele sv. Jakuba v Boskovicích zpívali Českou mši vánoční Hej mistře od J. J. Ryby, účinkoval smíšený chrámový sbor, sólisté (soprán – Jana Chocholatá, alt – Ludmila Dohnálková, tenor – Pavel Kleveta, bas – Josef Kříž), varhany (Lenka Fojtová) a komorní orchestr.

Při bohoslužbách jsme některé části vynechali, celou mši jsme pak uvedli ještě koncertně v neděli odpoledne o svátku Křtu Páně.

Jiří Pohl

Brankovice

Při štědrovečerní mši zazněly trojhlasé a čtyřhlasé koledy v podání třináctičlenné brankovické chasy pod vedením pí uč. Lenky Mazuchové. Školní pěvecký sbor realizoval vánoční koncert a vystoupil v neděli 8. ledna při slavení liturgie s koledami a se žalmem J. Olejníka. Dvacetičtyřčlenné těleso doprovodili: Kristýna Kalfasová (flétna), Štěpán Hroza (housle) a podepsaný (continuo).

Karol Frydrych

Brno – Lesná

Oba naše farní pěvecké sbory byly o Vánocích 2016 a na začátku r. 2017 aktivní. Sbor mladých "Živé rytmy" účinkoval jako vždy při bohoslužbách pro mládež a 1. 1. uvedl samostatný a velmi zdařilý vánoční koncert. To vše pod vedením Jany Kubové. K jejich stálému uměleckému růstu jim lze blahopřát.

"Klasický" pěvecký sbor dospělých s orchestrem provedl na štědrovečerní "půlnoční" mši přenášeou Radiem Proglas Pastýřskou mši Fr. Kolaříka a při dalších vánočních bohoslužbách pak skladby: V. Rotter – Vánoční zpěv, V. Říhovský – Poslyšte bratři jen a Polskou koledu od J. Ševely. Tento program nacvičil a řídil Václav Benda.

František Pecina

Brno – Zábrdovice

O vánočních svátcích a na Nový rok účinkoval Chrámový sbor v zábrdovickém chrámu Nanebevzetí P. Marie při několika bohoslužbách. Byly provedeny vánoční mše od J. Marhuly a I. Handla, vánoční zpěvy V. Rottera a V. Říhovského a zhudebněné Žalmy od autorů Břízy, Hradila, Korejse, Olejníka a Pololáníka.

Na večerním koncertu 25. 12. jsme uvedli pastorelu Srdce plesá a tradičně českou vánoční mši Hej mistře od J. J. Ryby. Koncert byl hojně navštíven a zakončen společným zpěvem se všemi spokojenými návštěvníky.

Na zdařilém provedení všech programů se podíleli: smíšený chrámový sbor s orchestrem, sólisté J. Janků, M. Pulcová, M. Švédová, J. Beránek, T. Krejčí, J. Škrobánek, varhaníci J. Král a D. Postránecký. Vše dramaturgicky připravil, nacvičil a řídil Zdeněk Hatina, ředitel kůru.

František Pecina

Březolupy

Vánoční zpívání Chrámového sboru Březolupy probíhalo jako obvykle. Zpívali jsme na půlnoční mši, na Boží hod vánoční a na Novoročním koncertě 1. ledna 2017. Na vánoční bohoslužby jsme letos nacvičili Pastorální mši op. 1 F. Macka se sólisty Dominikou Fuskovou a Adamem Říhou. Dále jsme nastudovali Gloria A. Tučapského a ke svatému přijímání Slavíčka J. J. Ryby s Dominikou Fuskovou – soprán, Mílou Provazníkovou – housle a Tomášem Rosíkem – varhany.

Na již IX. Novoroční koncert jsme opět přizvali Dětský vánoční sbor. Bohatý program otevřelo Adeste fideles, Poslán jest od Boha Anděl, Libá písnička a Spi, spi neviňátko J. J. Ryby, Anjel Gabriel – na počest naší zesnulé členky Ivanky Hubáčkové, adventní Aj Růže rozvila se, A. Tučapský – Gloria a z Pastorální mše J. Schreiera Gloria a Credo. Sólisté: Štěpán Binar, Alicie Vlachynská, Dominika Fusková, Anna Hubáčková, Adam Říha, Vladimír Polášek a Ivan Šišák. Na závěr jsme zazpívali společně s dětským sborem i posluchači deset nejznámějších českých a moravských koled a koncert zakončili nádhernou vánoční písní Narodil se Kristus Pán. Vše doprovázel studentský instrumentální soubor.

Míla Provazníková

Kojetín (okr. Přerov)

Milí přátelé, děkujeme vám za vaši činnost, za zasílaný Zpravodaj, za společenství, které vytváříte, za kurzy, za notový materiál… (některý jsme nyní o Vánocích využili).

Naše farnost Kojetín nacvičila v roce 2016 se sborem asi 20 lidí (příznivců, hledačů i křesťanů) tyto skladby, které provedla na Štědrý večer a Boží hod vánoční:

L. Fišer – Z nebeské výsosti + V půlnoční hodinu (sólo housle a sbor)
J. Olejník – Vzhůru bratři milí (Gloria vytrubovaly děti zpěváků na trubky)
P. Eben – Veselte se nebesa
O. Múčka – moteto Radujme se všichni v Pánu (se zvonečky)
Francouzská koleda – Betlémskými pastvinami
M. Praetorius – Ať jásot všude zní (s bubínky)
Koleda Narodil se Kristus Pán (sbor, varhany, flétna příčná, horna, klarinet, 3 trubky, 2 housle, tympány)

To vše několik nedělních večerů s námi nacvičovala a dirigovala Ladislava Frýbortová ze ZUŠ Němčice nad Hanou.

Vystoupení bylo ohroženo virovou a chřipkovou epidemií (znáte to – ty studené kostely...), ale nakonec opravdu všude kolem zněl jásot a radost z narození Ježíška.

Každý dostal malou upomínku od našeho pana faráře. Nahrávku si poslechneme a zhodnotíme na společném posezení mezi svátky.

Blanka Chytilová

Křižanovice

V kostele Nanebevzetí Panny Marie během Vánoc zazněly následující písně: A. Cmíral, arr. – Vítej nám, Bože vtělený; J. E. Kypta – Pastorella in A; J. J. Ryba – Milí synáčkové; A. Tučapský, arr. – Svatou dobu; J. F. Wade – Adeste fideles. Účinkovali: smíšený chrámový sbor, Anna Gulová (mezzosoprán), Tereza Voňková (trubka), Vojtěch Šujan (housle), Lukáš Frydrych (varhany) a Marta Kuchtová (sbormistr).

Lukáš Frydrych

Letovice

O Vánocích 2016 zazněla v kostele sv. Prokopa v Letovicích tato hudba:

A. Tučapský – Koledy a různé cizí koledy v arr. W. Türka, J. Tichoty a M. Rajchla; zpíval komorní sbor Carpe diem za řízení Karla Pecháčka.

A. Hladil – Česká vánoční mše; zazpívaly spojené PS B. Martinů Letovice a Vlastimil Vanovice za řízení sbormistrů Miloslava Krejsy a Dagmar Lžíčařové.

Miloslav Krejsa

Nový a Starý Jičín

Již 6. rokem spolupracuje náš chrámový sbor sv. Václava ze Starého Jičína s chrámovým sborem z Nového Jičína a připravujeme společné vánoční zpěvy na Boží hod vánoční. V tento den tedy zpíváme v 7:45 na mši na Starém Jičíně a poté se přesuneme do Nového Jičína na mši v 10 hodin. Tentokrát jsme nacvičili Českou vánoční mši autora I. Händla pro smíšený sbor a malý orchestr. Tento méně známý skladatel se narodil 2. 8. 1889 v Čáslavi a od r. 1919 byl ředitelem kůru pražského chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně. Zemřel 17. března 1954 v Praze. Českou vánoční mši tedy u nás zpívalo 35 zpěváků a doprovázelo 7 muzikantů (2 první housle, 3 druhé housle, příčná flétna, varhany). Ignác Händl složil tuto mši pro velké nástrojové obsazení, kde je obsazen také hoboj/klarinet, lesní roh, trubka, pozoun a fagot. Nicméně, celá skladba je vytvořena tak, aby ji mohl provést např. jen malý ženský sbor ve dvojhlase, anebo smíšený sbor pouze s varhanním doprovodem (tuto variantu jsme provedli na Starém Jičíně o Vánocích r. 2002).

Jana Bezděková

Ruda nad Moravou

Vánoce u nás letos začaly již v říjnu pilným nacvičováním Pastorální mše A dur J. E. Kypty a sháněním nástrojového doprovodu k této skladbě doslova po celé republice.

Na dětské mši zpívaly a hrály naše Ovečky (2 housle, 3 flétny, klavír) koledy v úpravě A. Mináře. Zazněla také koleda v polštině – i ti nejmenší chtěli udělat radost našemu panu faráři.

Hodinu před půlnoční mší (opravdu ve 24:00) svolávalo lidi do kostela dechové trio rodiny Bartoškových (dvě trubky, pozoun) v krásném pásmu koled z celého světa. Je vidět, že pan Stanislav Bartošek, dirigent Moravských muzikantů, vychoval ze svých synů Tomáše a Stanislava skvělé profesionální muzikanty.

Na půlnoční pak zazněla Kyptova mše v plné kráse, k dechům se přidali čtyři houslisté a kontrabas. Sbor se tentokrát opravdu držel – skvěle zazpívaly své party všechny hlasy. Precizně jako obvykle si vedla za varhanami naše dlouholetá paní varhanice Ludmila Rýznarová, absolventka brněnské konzervatoře, žákyně prof. Bělského. Na závěr pak zazněla známá koleda Adeste fideles, ovšem zazpívaná v polštině, abychom udělali radost našemu panu faráři Michalu Krajewskému, který pochází z Krakova.

Na Svátek sv. Štěpána hraje tradičně Schóla mládeže. Je potěšitelné, že svůj zpěv doprovází nejen kytarami, ale i klasickými nástroji – houslemi a flétnou. Rozjásal se s nimi celý kostel.

Na Nový rok jsme zpívali pásmo koled: M. Praetorius – Ať jásot všude zní; U betléma dnes Maria v úpravě A. Tučapského; tradicionál Z Betléma se ozývá, renesanční koledu Panáček spí, obě v úpravě J. Tichoty, a francouzskou píseň z 18. století Božské dítě je v Betlémě, kterou upravil Z. A. Mička.

Naše muzikantské vánoční úsilí jsme zakončili 8. ledna tradičním Koncertem ke Třikrálové sbírce, kde zazněl výběr z výše uvedených skladeb. V programu vystoupil také Komorní smyčcový orchestr ZUŠ v Šumperku (Albinoni, Mysliveček, Vivaldi). Největší potlesk sklidili malí houslisté, kteří zahráli s orchestrem dvě koledy a závěrečné polské Adeste fideles v podání všech zúčastněných.

Letos o Vánocích jsem si nějak více uvědomila, že hudba dokáže spojit lidi všech generací i názorů, neboť u nás v kostele hrají a zpívají k oslavě Boží lidé dobré vůle věřící i nevěřící už několik let. Snad nás všechny dovede přátelství a dotek krásy, který jsme prožili, jednou k Tomu, který je Krása sama.

Sestra Lenka Bernadetta Nezbedová

Slavkov u Brna

Za podpory děkana Milana Vavra byla v září 2016 založena dětská scholička (poprvé zpívala při mši v neděli 9. října). Na dětské štědrodenní mši a na sv. Štěpána zapěla příslušné žalmy, dále jednohlasé koledy za doprovodu tří zobcových fléten, dvou kytar, keybordu, trianglu a paliček.

Vokálně-instrumentální ansámbl Collegium musicale bonum účinkoval při liturgiích na Štědrý den, Boží hod vánoční a realizoval dva repertoárově shodné koncerty 6. ledna 2017 v Muzeu obce Žarošice a v neděli 8. ledna v Domě Svaté Rodiny ve Slavkově u Brna se skladbami: W. A. Mozart – Missa brevis in B (KV 275); Z. Zouhar – Žarošická mše pastýřská; J. I. Linek – Pastorella Iucunda;

F. Mendelssohn-Bartholdy – Hark! The Herald Angels Sing; Jan Václav Kněžek (1745-1806) – Adagio (Koncert č. 9 in B); W. A. Mozart – Andante in C (KV 315); J. F. Wade – Adeste fideles a Narodil se Kristus Pán. Na provedení se podílelo dvaatřicet hudebníků. V sólových partech se uplatnili: Linda Vymyslická (diskant) – žákyně 4. třídy ZŠ Telnice, Ingrid Fukanová (soprán), Kristýna Vladíková (soprán), Lenka Janošková (alt), Jiří Holomek (tenor), Martin Frýbort (bas). Sbor doprovodili instrumentalisté: Klára Klinkovská (flétna), Terezie Hrabovská (klarinet), Jakub Šujan (klarinet), Jan Patera (trubka), Petr Otépka (trubka), Stanislav Otépka (trubka), Nataša Hrušková (housle), Ladislav Jedlička (housle), Ladislav Maňásek (kontrabas), Olga Frydrychová (varhany, klavír), Josef Handrla (tympány), Kristýna Vladíková (triangl), řídil Karol Frydrych.

Při nedělní mši 8. ledna vystoupil ve slavkovském kostele chrámový sbor ze Šlapanic. Třicetičlenné těleso za varhanního doprovodu Václava Zemánka a řízení Patrika Buchty předneslo Adeste fideles, O holy night, Tichou noc, Kdo to v plenkách chudobných F. Mendelssohna a Jak jsi krásné neviňátko v úpravě F. Fialy.

Karol Frydrych

Šaratice

V průběhu svátků vánočních zpívalo na dvou mších osmičlenné uskupení šesti dětí a dvou maminek. Novorománský chrámový prostor nechal vyznít jednohlasým koledám za doprovodu varhan, trianglu a paliček. Uskupení vzniklo v neděli 11. září 2016, svou pěveckou činnost zahájilo vystoupením 11. prosince (3. neděli adventní).

Liturgická schola tradičně pěla ordinaria a žalmy. Obě tělesa pravidelně nacvičují a jeví se velmi perspektivně.

7. ledna vystoupil při slavení liturgie chrámový sbor sv. Jakuba ze Želetic u Kyjova, který přednesl Introitus z Vánoční mše koledové Rudolfa Dalibora Wünsche známého pod pseudonymem Štěpán Hlína, dále Českou vánoční mši koledovou A. Hradila, Ó svatá dobo vánoční F. Laštůvky a Nám, narodil se Král V. Trumpeše. V neděli 8. ledna účinkoval Nicolas Band Šaratice.

Karol Frydrych

Těšany

O letošních Vánocích zazněla v kostele sv. Barnabáše v Těšanech 1. koledová mše od profesora J. Martínka. Mše byla zakončena písní Amazing Grace s českým vánočním textem. S těmito skladbami jsme jeli obohatit bohoslužby i do nedalekých Divák a Boleradic. Tímto děkuji všem zpěvákům za krásný hudební zážitek i za jejich obětavost a vytrvalost.

Jana Langášková

Třebíč

Svatomartinský sbor v Třebíči provedl ve vánoční době tyto skladby: J. J. Ryba – Missa pastoralis "Bila dvanáctá hodina", Pastorella Spi, spi neviňátko, Pastorella Srdce plesá; Anonym – Pastorella Kdo to volá, kdo; T. N. Koutník –

Pastorella Hanatica; J. I. Linek – Vzhůru, vzhůru, pastuškové a J. O. Novotný – Pastýři, vstávejte.

Jaroslav Paik

Újezd u Brna

Již tradičně jsme na mši o Štědrém dnu provedli Českou mši vánoční "Hej, mistře!" J. J. Ryby. Na Boží hod vánoční jsme zpívali zpěváky velmi oblíbenou Pastorální mši A dur J. E. Kypty.

Doprovodný orchestr hrál ve složení: 1. housle – František Školař, Barbara Tolarová, Lukáš Novotný, Alexandra Ocásková, 2. housle – Jana Horáková, Zdislava Jurečková, Lukáš Jurečka, viola – Miloš Šmerda, violoncello – Kryštof Kozák, kontrabas – Kamil Kristen, flétna – Martina Lavičková, klarinet – Jiří Tolar, Dominik Hladký, trubka – Vlastimil Bialas, tympány – Petr Macan. Na varhany doprovázel Michael Bártek, který opět za námi přijel ze Štrasburku, kde v současnosti žije. Sóla zpívali Silvie Drahošová, Marie Kozáková, Bohdan Hladký a Pavel Kozák. Vše se odehrávalo pod dirigentskou taktovkou Jiřího Kleckera ml.

V době vánoční jsme ještě o bohoslužbách zpívali již pouze s doprovodem varhan následující skladby: A. V. Michna z Otradovic – Vítej, Pane, Jesu Kriste; koledy Krásná Panna a Adeste fideles. Při Slavnosti Zjevení Páně jsme uvedli dvě části z České vánoční koledové mše K. Hradila – Benedictus a Požehnání.

Věříme, že všechno naše snažení přispívá k větší chvále Boží.

Bohu díky!

Marie Kozáková

Veleš ín

24. prosince o půlnoční mši se tradičně zpívá Česká mše vánoční od J. J. Ryby. 25. prosince na Boží hod vánoční se zpívala Pastorální mše do F. Reisingera, kdy původní latinský text je nahrazen českým v lidovém tónu;

26. prosince proběhl vánoční koncert, na kterém zazněl Koncert pro mandolínu a orchestr D dur od A. Vivaldiho (skutečně s mandolínou a ne s kytarou, jak se často hraje) a tradičně Missa brevis J. Pavlici.

Všechny skladby jsou v provedení s orchestrem pod řízením regenschori Chrámového sboru a orchestru Marie Peškové.

Vladimír Jantač

Vyškov

Vyškovský chrámový sbor již v adventní době nastudoval podmanivý zpěv Z. Pololáníka Adventní vhodně vystihující čas očekávání. Vánoce jsme pojali jako „rybovské“ a ponořili se do krásy jeho tvorby. Jako ústřední vánoční skladbu jsme zvolili pastorelu J. J. Ryby Již do Betléma spějme. Společně s druhou skladbou J. J. Ryby Vánoční pastorela in C obě podtrhly lesk vánočních bohoslužeb. Další skladby, které obohatily Vánoce, jsou: slavnostní Adeste fideles v úpravě J. F. Wadea a hlasově bohaté K Tvým jeslím J. Eccarda. Před evangeliem často vyniklo jemné

vánoční moteto O. Múčky Radujme se všichni v Pánu. Obdobný repertoár zazněl též na slavnost Matky Boží Panny Marie a slavnost Zjevení Páně.

Jaroslav Lindr

Znojmo – sv. Mikuláš

V kostele sv. Mikuláše při vánočních liturgiích zaznělo: P. A. Z. Mička – vánoční moteto Radujme se všichni v Pánu; W. Türk – Vánoční aleluja před evangeliem; koleda Vzhůru, bratři milí v úpravě W. Türka; A. V. Michna z Otradovic (arr. W. Türk) – Vánoční rosička a Adeste fideles v trojhlasé úpravě, responzoriální žalmy Z. Pololáníka.

Svatava Baráková

Žďár nad Sázavou – bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Vánoční půlnoční mši v bazilice Nanebevzetí Panny Marie ve Žďáru nad Sázavou doprovodil chrámový sbor FONS pod vedením Miroslavy Smékalové a Leoše Drahotského mší od Jiřího Temla na slova Jana Tůmy Září hvězda nad Betlémem /Česká mše vánoční/.

Jednalo se o premiérové uvedení této skladby našeho současného významného skladatele. V roce 2015 vydal sbor FONS CD právě se skladbami Jiřího Temla, který se na oplátku rozhodl napsat vánoční mši pro náš sbor.

Mše zazněla za doprovodu komorního orchestru ZUŠ Žďár nad Sázavou.

Miroslava Smékalová

Žďár nad Sázavou – sv. Prokop

Letos náš pomezní česko-moravský chrámový sbor od sv. Prokopa zabrousil do ryzích moravských vod a střihnul si tak krásnou mši od J. Schreiera – Missa pastoralis in C boemica. Vánočně vyzdobeným kostelem se tak linuly nádherné moravské melodie s valašským nádechem, doplněné varhanním a orchestrálním doprovodem, který zajistil orchestr učitelů při ZUŠ Františka Drdly. Tradičně jako každý rok nechybělo vánoční naladění před mší v podobě pásma koled od Karla Steckera. Mši tradičně se sborem nastudovala a provedla paní Hana Bořilové, které touto cestou sbor děkuje za trpělivost a všudypřítomný úsměv na tváři.

Blanka Kolářová

Vaše ohlasy na prosincové číslo Zpravodaje

Dobrý den, děkuji za posílání Zpravodaje s informacemi. Těším se, že příště budou opět přílohy s písněmi, které v našem malém sboru nacvičujeme a s radostí zpíváme.

Dagmar Pištěková, okres Louny (e-mail z 8. 1. 2017)

***

Dobrý den, opět moc děkuji za zaslání Zpravodaje Musica sacra. Jeho obsah mne potěšil a povzbudil.

Požehnaný rok 2017 přeje

Jana Maloušková, okr. Vsetín (e-mail z 15. 12. 2016)

***

Budeme vděční za další ohlasy (kladné i záporné) na náš Zpravodaj i činnost Musica sacra.

Redakce

Informace – Nabídky – Pozvání

Srdečně zveme všechny členy i přátele jednota Musica sacra na

VALNOU HROMADU,

která se bude konat v sobotu 25. 2. 2017 v 9:30 hodin

v sále ZUŠ varhanické (Smetanova 14, Brno).

***

Letošní **zájezd za varhanami** se uskuteční 20. 5. 2017.
V době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje byla rozjednána návštěva klášterního kostela Narození Panny Marie v Želivě. Zde se nacházejí nové varhany z r. 2016 vestavěné do staré barokní skříně. Varhany mají 3 manuály, 36 rejstříků a při stavbě byly částečně použity dochované barokní píšťaly.

Upřesnění a bližší informace najdete v dubnovém čísle Zpravodaje a na webu Musica sacra.

***

Srdečně zveme na

SBOROVÁNÍ – nesoutěžní přehlídku chrámových sborů.

Akce se koná pod záštitou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho.

Sborování se uskuteční dne 18. 6. 2017 v poutním chrámu ve Křtinách u Brna s tímto programem:
- 15:00 přehlídka jednotlivých sborů
- cca v 17:00 společná liturgie zpívaných nešpor
- komentovaná prohlídka chrámu a koncert zvonkohry
- pohoštění

Bližší informace a společnou skladbu zašleme přihlášeným sborům, závazné přihlášky zasílejte do 30. dubna 2017 na kontakty uvedené v tiráži.

***

Letošní XXVI. **Velikonoční festival duchovní hudby** se uskuteční 9. – 23. 4. 2017. Více informací, program i doprovodné akce najdete na internetové adrese: http://mhf-brno.cz/velikonocni-festival-duchovni-hudby/.

***

D Ě K U J E M E !!!

V roce 2016 jste na činnost jednoty Musica sacra věnovali dary v celkové výši Kč 38.837,78 – **děkujeme Vám**. V této sumě jsou zahrnuty též dary několika právnických osob.

Zároveň Vás prosíme o další podporu, a to nejen finanční, v r. 2017. Součástí tohoto čísla Zpravodaje je složenka – výše daru je jen na Vás. Příjemcům e-mailové podoby Zpravodaje je k dispozici bankovní účet, který je uveden v tiráži.

Pán Bůh zaplať!

Zájemci, kteří potřebují vystavit potvrzení daru pro daňové účely, se mohou obracet na kancelář Musica sacra – rádi Vám potvrzení vystavíme.

***

Dne 7. 2. 2017 se na své pravidelné schůzi sešlo **předsednictvo**. Hlavními body jednání byla příprava valné hromady, Sborování ve Křtinách a zájezdu za varhanami. Dále se řešila vydavatelská činnost a příprava tohoto čísla Zpravodaje.

***

Notová příloha tohoto čísla Zpravodaje obsahuje velikonoční skladby:

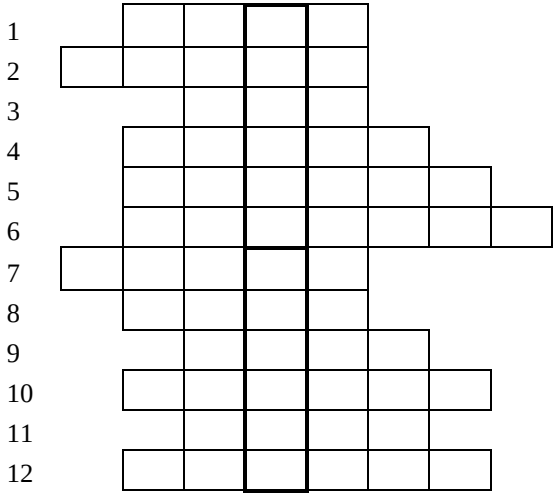
- A. V. Michna z Otradovic, arr. W. Türk – Nuž, všichni věrní, vesele
- P. Z. A. Mička OP – Velikonoční antifona k přijímání

***

Uzávěrka dalšího čísla je 31. března 2017. Budeme rádi, když nám pošlete své příspěvky. Díky!

Křížovka

Řešení tajenky z minulého čísla JAKUB JAN RYBA: 1. Spojka, 2. Baltazar, 3. Oktáv, 4. Mikuláš, 5. Celebrant, 6. Upije, 7. Nazaret, 8. Adventus, 9. Roráty, 10. Abatyše, 11. Bible, 12. Strach. Správnou tajenku nám zaslalo třináct luštitelů: M. Lakosilová, M. Pecinová, J. Obrová, B. Mereďová, J. Lindr, A. Bendová, J. Faktor, D. Pištěková, J. Bezděková, P. Hartlová, M. Krejsa, J. Langášková a M. Koubová. Odměnu zasíláme paní Dagmar Pištěkové. Tajenku toho čísla nám zašlete do 31. 3. 2017.

1. Zkratka pizzicato.
2. Třetí část latinského ordinaria.
3. V únoru sníh a led – v létě nanesou včely…
4. Vysoký mužský hlas.
5. Cantabile.
6. Interval: fes – ges.
7. It. bez.
8. Samozvučný nástroj kalichovitého tvaru ve věžích kostelů.
9. Jan … (1883-1976) – autor světoznámé znělky Radia Vatikán, ředitel brněnské konzervatoře.
10. Jméno J. S. Bacha.
11. Janáčkova akademie múzických umění.
12. Stará církevní stupnice: d e f g a h c d.

Karol Frydrych

Adresa vydavatele: MUSICA SACRA, z. s., Smetanova 14, 602 00 Brno
Tel.: 549 251 008, e-mail: musicasacra@musicasacra.cz
http://www.musicasacra.cz

Návštěvní den:
středa: 9.15 – 12, 13 – 16 hod.

Bankovní spojení: ČSOB – Poštovní spořitelna, č. účtu: 154525774/0300

Registrace Zpravodaje Musica sacra: MK ČR E 19603

ISSN 2336-5374